

PRAHA | Praha neznámá

Projděte se nejstarším sídlištěm

Pražský deník vám přináší vycházky Prahy Neznámé. Vydáme se po méně známých, ale zato neméně zajímavých zákoutích metropole. A začínáme Zelenou liškou.

VÁCLAVA BURDOVÁ

Zelená liška, jedno z nejstarších sídlišť v Praze, vzniklo už v období první republiky. Od pozdějších socialistických sídlišť je přitom k nerozeznání. Kvůli příchodu druhé světové války nebyl projekt architekta Antonína Černého nikdy zcela dokončen.

Důvod, proč si Petr Ryska vybral Zelenou lišku jako téma jedné z procházek, je jednoduchý. „Zaujal mne koncept pavlačových funkcionalistických domů, což je dosti nezvyklá záležitost,“ vysvětlil. Sídlíště se začalo stavět v roce 1930 a mělo sloužit nejchudším. Levicově zaměření architekti, kteří se na projektu podíleli, přišli s na tu dobu nevěšedním řešením výstavby domů.

Místo vnitrobloků, které byly dříve typické, vznikla na Zelené lišce u Budějovické ulice řadová zástavba se širokými pruhy zeleně. Byty ovšem nebyly příliš velké a nabízely pouze základní vybavení.

Sídliště láká k návštěvě hned několika zajímavostmi. „Když sem přivádím známé, kteří tu ještě nikdy nebyli, jsou velmi překvapení. Stávala tu například funkcionalistická prádelna. Zvláštností je i hrob Sylvestra Krnky, vynálezce šlapací tramvaje, na místním hřbitově,“ doplnil Ryska. Pozornost si zaslouží i znamení na domech.

Za války sídlily v místní škole jednotky SS. Zavraždění jednapadesáti místních obyvatel nacisty dnes připomíná pamětní deska.

Zelená liška

1 Začátek vycházky

Sídliště Zelená liška vzniklo podle projektu architekta Antonína Černého. Jeho název pochází už z poloviny 18. století, kdy zde stával hostinec s namalovanou zelenou liškou. Podle jiné verze příběhu měl hostinec psí boudu, ve které však bydlela liška. Budovu hostince později vlastnil František Janeček, zakladatel motocyklové značky Jawa.

2 Seznámení s domy od architektů Františka Libry a Jiřího Kana



5 Variace nájemních domů s přistavenými výtahy



6 Vnitroblok

7 Místo, kde stávala funkcionalistická prádelna

Funkcionalističtí architekti, kteří se podíleli na stavbě Zelené lišky, byli převážně levicově orientovaní a novému sídlišti se snažili vdechnout komunitní ráz. Byty byly malé, jen s nezbytným vybavením. Lidé se podle nich měli v budoucnosti stravovat ve společných jídelnách a prát v prádelnách. Jedna taková prádelna na Zelené lišce stávala.

3 Památník obětem, které v domě na Zelené lišce zavraždili nacisté

Památník v předzahrádce u domu s číslem 553 připomíná smutné události konce druhé světové války. 6. května 1945 zde příslušníci nacistických jednotek SS postříleli 51 nevinných obyvatel včetně malých dětí. Další lidé byli tehdy zraněni. Událost připomíná i pamětní deska na vedlejším domě.

4 Nájemní domy od architektů Bohumíra a Ladislava Kozáka



V letech 1932 až 33 vystavěli Bohumír a Ladislav Kozák v ulici Za Zelenou liškou funkcionalistické domy až vědeckého rázu. Typický je jejich strohý, chladný ráz.



8 Hřbitov s hrobem vynálezce Sylvestra Krnky a hroby pankráckých vězňů



9 Škola, kde za války sídlily jednotky SS



10+11 Domy ve stylu socialistického realismu s dochovanými domovními znaky



12 Konec vycházky

Vycházky po Zelené lišce

- komentovaná vycházka po Zelené lišce s Prahou Neznámou se uskuteční už **tuto středu**
- sraz účastníků je v 17:30 před KFC u výstupu z metra Budějovická
- délka vycházky je zhruba **dvě hodiny**
- terén vycházky je vhodný pro kočárky i vozíčkáře
- sídlištěm provází Kateřina Racková

Praha Neznámá

- je projekt Petra Rysky, který jej založil v roce 2013, nejprve jako blog, kde se chtěl podělit o své **zážitky z putování po Praze**
- neznámá zákoutí metropole představuje na webu www.prahaneznama.cz
- se svými kolegy po Praze provádí i během komentovaných vycházek
- facebookový profil Prahy Neznámé sleduje přes 76 tisíc fanoušků
- nyní je vypsané celkem 21 vycházek

Nevšední průvodce



- Praha Neznámá vyšla v dubnu v knižní podobě
- zájemci se na 232 stránkách seznámí s devíti netradičními pražskými místy, jako jsou chudinská kolonie Na Slatinách, přírodní krásy v Hostavících i luxus na Ořechovce
- netradičního průvodce vydalo nakladatelství **Grada**

Žižkov ovládla indická hra carrom. V Česku se hraje teprve 10 let

Rekordní počet hráčů z celého světa se o víkend sešel na Žižkově při 20. Mistrovství Evropy v carromu. Česká republika hostila mistrovství této tradiční indické hry vůbec poprvé.

VÁCLAVA BURDOVÁ

Praha – Carrom se do Česka dostal teprve před deseti lety. Deskové hře, která je v principu podobná kulečníku, se tu dnes profesně věnuje zhruba padesátka lidí. Dvanáct z nich se o víkend utkalo s evropskou i světovou špičkou.

Předseda České carromové asociace Tomáš Chmelař byl jeden z prvních hráčů, který se v Česku začal před deseti lety carromu věnovat. Setkal se s ním při svých cestách po Indii. „Jako pro organizátory je pro nás velká čest i odpovědnost, že můžeme hostit první mistrovství Evropy v Česku,“ uvedl. „Letos přijelo 122

hráčů z deseti evropských zemí, což je současný rekord. Základnu carromových zemí poprvé rozšířili reprezentanti Srbska,“ dodal Chmelař.

Mezi hráči se v Praze představil i obhájce loňského titulu Mehedí Hassan. „Budu spokojený, pokud se letos umístím opět mezi nejlepšími,“ komentoval po úvodním kole dvouher. Švéd indického původu navštívil českou metropoli vůbec poprvé. A Praha i místní šampionát mu učarovaly.

„Popravdě jsem se rozhodl zůstat v Praze o jeden den déle. Opravdu se tu cítím šťastně,“ uvedl. Šampion Hassan ocenil účast světových hráčů z Indie a Srí Lanky, kteří se evropského turnaje zúčastnili jako hosté, i krásu Prahy.

Evropských turnajů se Češi účastní posledních šest let a patří mezi nejmladší carromové země. Naopak nejstarší carromový klub



POTOPIT KAMENY, neboli je trefit do otvorů v rozích hrací desky. To je cílem hráčů carromu. Na Žižkově se jich o víkend sešlo 122, nejmladšímu z nich, reprezentantovi Polska, bylo teprve osm let, těm nejstarším přes sedmdesát. Foto: Deník/Martin Divišek

v Evropě se nachází ve Švýcarsku, kde se hře věnují už čtyři desetiletí.

Carrom v Česku nabírá na popularitě. „V carromu jde o kombinaci manuální zručnosti, strategie a lehké matematiky. Podobně jako

v kulečníku musíte počítat s tím, že se striker někde odrazí a někam dopadne,“ vysvětlila česká reprezentantka Romana Králová. Hře se věnuje posledních deset let a nadchla pro ni celou svoji rodinu.



Pravidla indické hry carrom

- Cílem hráče je nacvrkat pomocí strikeru (plastového hracího kamene) všechny své dřevěné kameny do otvorů v rozích hrací desky
- hrát mohou najednou dva nebo čtyři hráči
- během mistrovství Evropy se hraje do 25 bodů, nejdele 45 minut